

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19.03.2003, sp. zn. 12 To 113/2003, ECLI:CZ:KSHK:2003:12.TO.113.2003.1

Číslo: 4/2004

Právní věta: Jestliže se hlavní líčení ve zjednodušeném řízení koná v nepřítomnosti obžalovaného, nelze podle § 314d odst. 2 tr. ř. číst úřední záznamy o vysvětlení osob a o provedení dalších úkonů (§ 158 odst. 3, 5 tr. ř.), neboť takto je možno postupovat jen s jeho souhlasem. To neplatí, pokud takový souhlas byl dán obžalovaným předem (např. v rámci výslechu podle § 314b odst. 2 tr. ř.).

Soud: Krajský soud v Hradci Králové

Datum rozhodnutí: 19.03.2003

Spisová značka: 12 To 113/2003

Číslo rozhodnutí: 4

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Hlavní líčení, Zjednodušené řízení

Předpisy: § 158 odst. 3 tr. ř.
§ 158 odst. 5 tr. ř.
§ 314d tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Hradci Králové k odvolání obžalovaného M. K. zrušil rozsudek Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 7. 5. 2002 sp. zn. 3 T 71/2002 a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

Z o d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 7. 5. 2002 sp. zn. 3 T 71/2002 byl obžalovaný M. K. uznán vinným trestným činem výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zák. pro to, že dne 21. 3. 2002 kolem 5.00 hod. v klubu K. v H. K. v přítomnosti nejméně osmi osob bezdůvodně napadl nájemkyni provozovny J. D. tak, že po ní hodil sklenici s vínem a coca colou, přičemž sklenice jmenovanou minula a rozbila se o barový pult. Za to mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání šesti měsíců nepodmíněně, pro jehož výkon byl za použití ustanovení § 39a odst. 3 tr. zák. zařazen do věznice s dozorem.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný včas odvolání, ve kterém namítá, že policie neprovedla veškeré důkazy, které navrhoval.

Z podnětu podaného odvolání krajský soud přezkoumal napadený rozsudek i řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k tomuto závěru:

Soud prvního stupně provedl hlavní líčení a vynesl rozsudek v nepřítomnosti obžalovaného. Poukázal na to, že obžalovaný se k hlavnímu líčení bez řádné omluvy nedostavil, takže se mohlo konat řízení v jeho nepřítomnosti. Obžalovanému byl doručen návrh na potrestání, k hlavnímu líčení byl včas a řádně předvolán, o skutku, který je předmětem návrhu na potrestání, byl jako podezřelý ve zkráceném přípravném řízení vyslechnut v souladu se zákonem a při doručování návrhu na potrestání a při předvolání k hlavnímu líčení byl upozorněn na možnost prostudovat u soudu spis a navrhnout provedení důkazů (srov. rozhodnutí uveřejněné pod č. 11/1972 Sb. rozh. tr.).

Za této situace, protože šlo o zjednodušené řízení, pak soud výpověď obžalovaného podle § 207 odst. 2 tr. ř. přečetl, i když šlo o výpověď, kterou obžalovaný učinil ještě jako podezřelý. Takový postup je přípustný a zcela odpovídá ustanovení § 314d odst. 2 tr. ř., ve kterém se uvádí, že při hlavním líčení ve zjednodušeném řízení samosoudce vyslechně obviněného. Na přečtení protokolu o výslechu podezřelého se užije ustanovení § 207 odst. 2 tr. ř. obdobně. Tedy protokol o dřívější výpovědi obžalovaného se přečte tehdy, když se jedná v jeho nepřítomnosti. K jiným závěrům však krajský soud dospěl v tom směru, kdy soud prvního stupně podle § 314d odst. 2 tr. ř. přečetl úřední záznamy, a to protokol o trestním oznámení sepsaný s J. D., úřední záznam sepsaný s L. Z., K. H., J. D. a úřední záznam podle ustanovení § 158 odst. 5 tr. ř. o podání vysvětlení L. S., P. S. a K. Š. Okresní soud poukazuje na to, že ve věci byl vydán souhlas státního zástupce.

V ustanovení § 314d odst. 2 tr. ř. se výslovně uvádí, že úřední záznam o vysvětlení osob a o provedení dalších úkonů (§ 158 odst. 3 a 5 tr. ř.) může být přečten se souhlasem stran. Okresní soud však opatřil pouze souhlas státního zástupce. Zřejmě vycházel z ustanovení § 211 odst. 1 tr. ř., podle kterého jestliže se obžalovaný, který byl k hlavnímu líčení řádně předvolán, bez omluvy řádně nedostaví nebo se bez vážného důvodu z jednací síně vzdálí, souhlasu obžalovaného s přečtením protokolu o výpovědi svědka není třeba a postačí souhlas státního zástupce.

Je třeba však uvést, že řízení podle § 314a, tedy řízení před samosoudcem, je zahrnuto do hlavy 20 trestního řádu, kde jsou upraveny zvláštní způsoby řízení. Podle § 290 tr. ř. platí, že pokud tato hlava neobsahuje ustanovení zvláštní, užije se i na řízení podle této hlavy obecných předpisů. Jak je však patrné z textu § 314d tr. ř., je zde odchylně upraven postup, který se týká čtení jak výpovědi obviněného či podezřelého, tak i výpovědi svědků. Jestliže ustanovení § 211 tr. ř. mluví o výpovědích svědků, ustanovení § 314d tr. ř. se týká úředních záznamů o vysvětlení osob, což je značný procesní rozdíl. U výpovědi svědků se v případě nedostavení se obžalovaného bez omluvy k hlavnímu líčení může svědecká výpověď přečíst i bez souhlasu obžalovaného, ale v případě, že osoby nebyly vyslyšány jako svědci a podávaly pouze vysvětlení a koná se zvláštní řízení, v daném případě řízení zjednodušené, tyto úřední záznamy o vysvětlení osob a o provedení dalších úkonů mohou být čteny jen za souhlasu stran, tzn. obžalovaného a státního zástupce. Obžalovaný, který nebyl u hlavního líčení, tedy nedal souhlas k přečtení těchto úředních záznamů. Není ovšem vyloučeno, aby obžalovaný takový souhlas dal již předem (např. v rámci výslechu jako obviněného podle § 314b odst. 2 tr. ř.)

Došlo tak k závažnému procesnímu pochybení vztahujícímu se k porušení práva obžalovaného na řádný proces, zejména tedy na možnost řádně se ve věci hájit.

Za této situace krajskému soudu nezbylo, než napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř. zrušit a věc vrátit soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí. V novém hlavním líčení musí být obžalovaný dotázán, zda souhlasí se čtením záznamů o vysvětlení osob. Pro případ, že tento souhlas nebude udělen nebo že soud nebude považovat za dostatečné vyjádření těchto osob, bude muset osoby, které byly incidentu obžalovaného přítomny, předvolat a před soudem vyslechnout.

Teprve po řádném provedení všech důkazů bude moci být rozhodnuto o podaném návrhu na potrestání.